

ОСНОВИ МОДЕЛЮВАННЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Студ. Зінорук Л.В.

Наук. керівник доц. Геселева Н.В.

Київський національний університет технологій та дизайну

Моделювання бізнес-процесу – це відображення суб'єктивного бачення потоку робіт у вигляді формальної моделі, що складається з взаємопов'язаних операцій.

Метою моделювання є систематизація знань про компанію та її бізнес-процеси в наочній графічній формі, більш зручній для аналітичної обробки отриманої інформації. Бізнес-модель описує внутрішню структуру бізнесу (фінансові характеристики: витрати, прибутки, розмір інвестицій та ефективність повернення їх; виробничі потужності; канали збуту; організаційно-штатну структуру; мотивацію діяльності співробітників; розмежування відповідальності та ін.).

Основу багатьох сучасних методологій моделювання бізнес-процесів склала методологія SADT. В даний час найбільш широко використовувана методологія опису бізнес-процесів є стандарт IDEF0.

Методологія SADT розроблена Дугласом Россом і являє собою сукупність методів, правил і процедур, призначених для побудови функціональної моделі об'єкта будь-якої предметної області. Функціональна модель SADT відображає функціональну структуру об'єкта, тобто вироблені ним дії і зв'язки між цими діями. Основні елементи цієї методології ґрунтуються на наступних концепціях:

- графічне представлення блокового моделювання. Взаємодія блоків один з одним описується у вигляді інтерфейсних дуг, що виражають «обмеження», які в свою чергу визначають, коли і яким чином функції виконуються й управляються;
- строгість і точність. Виконання правил SADT вимагає достатньої строгості і точності, що в той же час не накладає надмірних обмежень на дії аналітика.

Правила SADT включають:

- обмеження кількості блоків на кожному рівні декомпозиції (3-6 блоків);
- зв'язність діаграм (номери блоків);
- унікальність міток і найменувань (відсутність повторюваних імен);
- синтаксичні правила для графіки (блоків і дуг);
- поділ входів та управлінь (правило визначення ролі даних).
- відділення організації від функції, тобто виключення впливу організаційної структури на функціональну модель.

Методологія SADT може використовуватися для моделювання широкого кола систем. На основі SADT розроблена відома методологія IDEF0 (Icam DEFinition), яка є основною частиною програми ICAM (Інтеграція комп'ютерних та промислових технологій), проведеної з ініціативи ВПС США. Методологія IDEF0 (Integrated Definition Function Modeling) в даний час прийнята в якості федерального стандарту США. Методологія успішно застосовувалася в самих різних галузях, продемонструвавши себе як ефективний засіб аналізу, проектування та подання ділових процесів. В даний час методологія IDEF0 широко застосовується не тільки в США, але і у всьому світі. В основі IDEF0 методології лежить поняття блоку, який відображає деяку бізнес-функцію. Чотири сторони блоку мають різну роль: ліва сторона має значення «входу», права – «виходу», верхня – «управління», нижня – «механізму».

Методологія функціонального моделювання IDEF0 є досить простим інструментом, який дозволяє розробникам корпоративних інформаційних систем вивчити сферу діяльності замовника і вирішувати завдання щодо підвищення ефективності цієї діяльності.